

InkooKirkonkylä Grönkulla-Heimgård 1 - osayleiskaava

Arkeologinen inventointi
25.-27.6.2008

**Tapani Rostedt
Museovirasto**

Arkisto- ja rekisteritiedot

Kunta: Inkoo

Kohde: Kirkonkylä Grönkulla-Heimgård 1 - osayleiskaava

Tutkimuksen laatu: inventointi

Kohteiden ajoitus: Esihistoriallinen/historiallinen

Peruskartta: 2014 10 (Barösund) ja 2032 01 (Ingå)

Projekti: Inkoon kirkonkylän Grönkulla-Heimgård 1 - osayleiskaava-alueen arkeologinen selvitys

Tutkimuslaitos: Museovirasto, arkeologian osasto (MV/AO)

Tutkija: FM Tapani Rostedt

Kenttätyöaika: 25. – 27.6.2008

Tutkimuskustannukset: 4000 €

Tutkimusten kustantaja: Inkoon kunta

Löydöt: -

Diapositiivit: 61205–61209

Mustavalkonegatiivit: 145 314–145 321

Inventointiraportin sivumäärä: 13 s. + liitteet

Liitteet: Mustavalkonegatiiviluettelo, Diapositiivien luettelo, Kartat

Alkuperäisen kaivauskertomuksen säilytyspaikka: Museovirasto, arkeologian osaston arkisto, Helsinki

Tiivistelmä

Museoviraston arkeologian osasto toteutti 25.–27.6.2008 kiinteiden muinaisjäännösten arkeologisen inventoinnin Inkoon kunnan tilauksesta kirkonkylän Grönkulla-Heimgård 1 - osayleiskaavan alueella. Inventoinnin tutkimuskustannukset olivat 4000 euroa ja niistä vastasi hankkeen toteuttajana Inkoon kunta. Kenttätutkimuksista vastasi Museoviraston tutkija FM Tapani Rostedt.

Inventoinnin tarkoituksena oli etsiä ja paikantaa osayleiskaavan alueella tai sen välittömässä läheisyydessä olevat kiinteät muinaisjäännökset. Kohteiden paikantaminen perustui kartta-aineiston analyysiin sekä maastohavaintoihin.

Esivalmisteluissa ja kenttätutkimusten aikana pyrittiin huomioimaan kaikki mahdolliset esihistoriaan ja/tai historialliseen aikaan ajoitettavat muinaisjäännöstyypit. Historiallisen ajan muinaisjäännöksiksi lasketaan keskiaikaiset ja sitä nuoremmat kohteet, joten ne ajoittuvat 1200-luvulta aina 1900-luvun alkuun. Historiallisen ajan muinaisjäännöksiä ovat mm. autioituneet keskiaikaiset kylänpaikat, kaupunkien arkeologiset kerrostumat, tervahaudat ja muut maaseudun elinkeinohistorialliset jäännökset sekä käytöstä poistuneet masuunit, tiet, hautausmaat ja ensimmäisen maailmansodan linnoituslaitteet. Esihistoriallisiksi taas katsotaan kaikki 1200-lukua vanhemmat muinaisjäännökset. Niitä voivat olla esim. erilaiset asuinpaikat, kalmistot sekä vanhemmat linnoitusrakennelmat

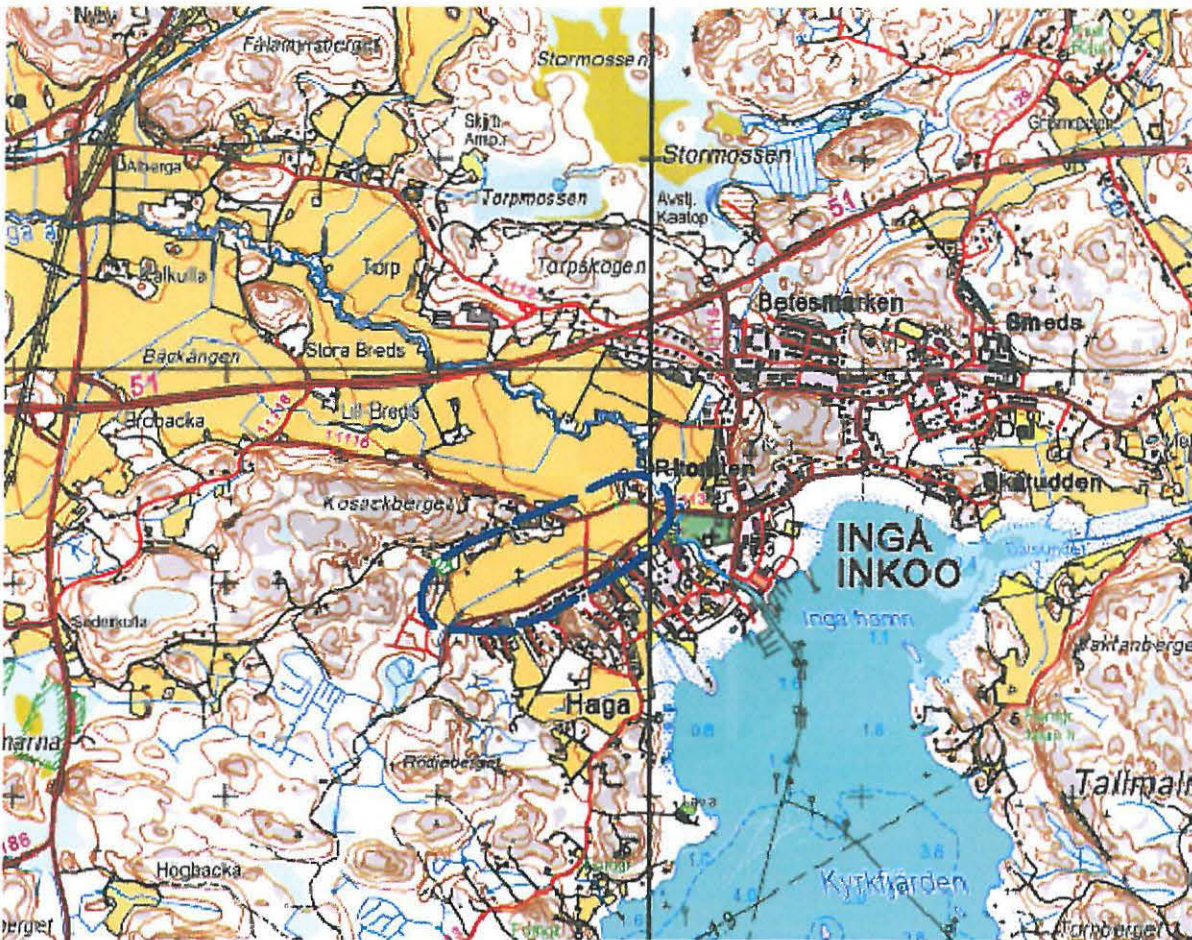
Kenttätutkimuksissa kirkonkylän Grönkulla-Heimgård 1 - osayleiskaavan alueelta ja sen välittömästä läheisyydestä löydettiin 3 entuudestaan tarkemmin paikantamatonta historialliseen aikaan ajoittuvaa kohdetta. Västerkullan keskiaikainen kylätontti sijaitsee kaava-alueen koillisreunalla, Grönkullavägenin vanha rajamerkki sijaitsee Grönkulla-Heimgård 2 (saman kaavan tuleva toinen vaihe) – osayleiskaavan alueella ja ensimmäisen maailmansodan aikainen kallioon louhittu juoksuhauta nyt tutkitun kaava-alueen eteläpuolella, Museivägenin lounaispuolella.

Helsingissä 5.9.2008

Tapani Rostedt

JOHDANTO

Museoviraston arkeologian osasto toteutti 25. – 27.6.2008 kiinteiden muinaisjäännösten inventoinnin Inkoon kunnan tilauksesta Grönkulla-Heimgård 1 - osayleiskaavan alueella. Suunnittelukohteena oleva alue sijoittuu Inkoon keskustan länsipuolelle peltoalueille ja niiden reunamille ja on kooltaan noin 23,2 hehtaaria. Alue alkaa Länsiväylän pohjoispuolelta jatkuen peltoaukean pohjoisreunalle sekä Heimgårdiin. Erillisenä saarekkeena kaava-alueeseen kuuluu Inkoonjokeen rajoittuva Västerkullan alue (kuva 1).

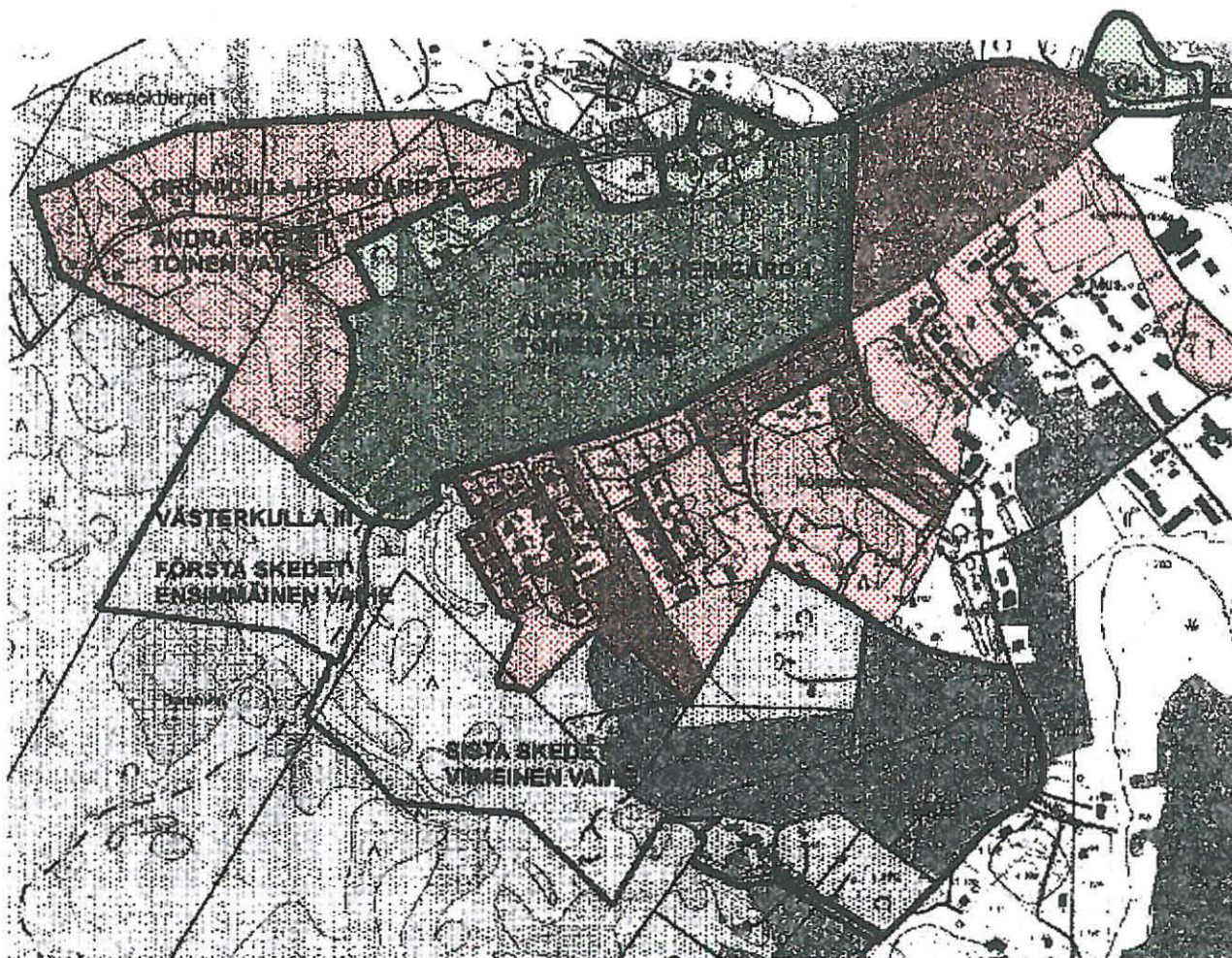

Kuva 1. Kaava-alueen sijainti Inkoon keskustaan nähden. Mk 1:40 000.

Alueen uudet tiet ja liikenne yhteydet on kaavasunnitelman mukaan tarkoitus liittää laajempaan liikenneverkkoon, jonka runkona ovat nykyiset itä-länsisuuntaiset Grönkullantie ja Länsiväylä sekä näitä pohjois-eteläsuuntaisesti yhdistävä uusi katu Länsikaari. Tässä vaiheessa on syytä huomauttaa, että ns. Suuri Rantatie sivuaa tutkittavan alueen pohjoisosaa. Edelleen käytössä olevana se ei varsinaisesti ole muinaismuistolain suojaama muinaisjäännös, mutta silti se tulisi osana vanhaa asutushistoriaa huomioida kaavoituksessa.

Grönkulla-Heimgård 1 - osa-alue on jatkoa aikaisemmalle Västerkulla III - alueen asemakaavatyölle. Omakotialue jatkuu Västerkulla III kaava-alueelta nykyisen Grönkullantien asutuksen tuntumaan. Kaavan mukaan on lisäksi tarkoitus sijoittaa rivitalotontteja Länsiväylän rinnalle. Kaavassa tarkastellaan myös kevyen liikenteen yhteydet keskustaan saakka, samassa

yhteydessä nyt tutkittavan peltoalueen ylittää kaavasuunnitelmassa uusi kevyenliikenteenväylä Heimgårdinpolku (Kuva 2).

Kuva 2. Kaava-alue Grönkulla-Heimgård 1 merkitty vihreällä, inventoinnissa kaava-alueen lisäksi tarkastettu alue punaisella.

Arkeologisissa inventoinneissa pyritään löytämään ennestään tuntemattomia esihistoriallisia muinaisjäännöksiä. Kiinteät muinaisjäännökset ovat kulttuuriympäristön vanhimpana osana lain nojalla rauhoitettuja ja vaikuttavat näin ollen maankäytön mahdollisuuksiin. Siksi asianmukaiset ja ajantasaiset tiedot esihistoriallisista suojelukohteista ovat tärkeitä maankäyttöä suunniteltaessa. Alueelta, josta tunnetaan irtolöytöjä tai jonka läheisyydessä on kiinteitä muinaisjäännöksiä, on tärkeätä tehdä arkeologinen inventointi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tällöin inventoinnissa mahdollisesti löytyvät muinaisjäännökset voidaan ottaa huomioon jo suunnitteluvaiheessa.

Osayleiskaavan laadinnan yhteydessä oli selvitettävä kaavan toteutuksen ympäristövaikutukset maankäyttö- ja rakennuslain ja –asetuksen edellyttämällä tavalla. MRL 9§ mukaan ”kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia”.

MRL 1 § perusteella selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset

- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen ja etenkin joukkoliikenteeseen
- kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.

Inkoon Grönkulla-Heimgård 1 - kaavamuutosalueelta ei ennen inventointia tunnettu lain suojaamia muinaisjäännöksiä, mutta sen lähistöllä niitä tiedetään olevan useita. Suurin osa lähistön muinaisjäännöksistä on pronssikauden/vanhemman rautakauden hautaröykkiöitä.

Alueen topografia on sellainen, että se soveltuisi hyvin esihistorialliseen asutukseen. Alueella sijainnut muinainen merenlahti, joka nykyisellään on kuivunut, olisi aikanaan soveltunut hyvin esihistorialliseen asutukseen. Kaava-alueen lähiympäristön kallioidet mätet sopisivat rautakauteen ajoittuvien hautaröykkiöiden rakennuspaikoiksi, lisäksi Västerkullan keskiaikainen kylätontti sijaitsee vanhojen karttojen perusteella nyt tarkastettavalla kaava-alueella. Koska yllämainittujen tietojen perusteella on mahdollista että kaava-alueella on ennestään tuntemattomia muinaismuistolailla suojeltavia muinaisjäännöksiä, päätettiin sillä tehdä kolmen päivän mittainen arkeologinen inventointi. Käytetyn ajan puitteissa ehdittiin tarkastaa myös Grönkulla-Heimgård 2 – kaava-alueen kallioidet mahdollisten muinaisjäännösten varalta.

INVENTOINNIN MENETELMÄT

Inkoon alueella on tehty varsin runsaasti inventointeja, osa niiden suorittajista on varmaan ainakin pikaisesti käväissyt nyt tutkittavalla kaava-alueella. Onkin todettava, että inventointi ei sinällään koskaan tule ”valmiiksi”, vaan uusia löytöjä jo tarkastetuilta alueilta tehdään yleensä säännöllisin väliajoin. Inkoon muinaistutkimukset aloitti J. E. Wefvar jo 1879 ja niitä jatkoi vuonna 1929 Erik Nylund. Inkoon rantakaava-alueen inventoi Helena Edgren vuonna 1984, muita kaavainventointeja lähialueilla ovat tehneet mm. Juha Lauren vuonna 1993, Jukka Ora ja Elvi Linturi vuonna 2002, Kreetta Lesell vuonna 2006 sekä Sirkka-Liisa Seppälä vuonna 2006. Näiden kaikkien tutkimusten raportteja säilytetään museoviraston arkeologian osaston arkistossa Helsingissä

Ennen varsinaista kenttätyöosuutta käytettiin osayleiskaava-alueella ja sen välittömässä läheisyydessä olevien historiallisen ajan muinaisjäännösten etsimisessä tutkimusmetodina kartta-analyysia. Tämä tarkoittaa sitä, että suunnittelualueelta pyrittiin etsimään kaikki historiallinen karttamateriaali ja verrattiin sitä nykyiseen materiaaliin. Nykyisen ja historiallisen karttamateriaalin vertailulla voidaan havainnoida asutuksen kehitystä ja liikkeitä tutkittavalla alueella. Kartta-analyysin alkuvaiheessa primäärilähteenä käytettiin Kuninkaan kartastoa, jonka Ruotsin armeija laati vuosina 1776 – 1805 sotilaallisiin tarkoituksiin. Vuonna 1989 Timo Alanen ja Saulo Kepsu toimittivat kartat kirjana, jonka Suomalaisen Kirjallisuuden Seura julkaisi. Karttamateriaalissa on esitetty sen aikaiset kylät ja niiden nimistö, talot, tiet, polut sekä pellot, niityt, metsät ja muut erilaiset ympäristöt.

Kartta-analyysin alkuvaiheessa pyrittiin hahmottamaan kaava-alue Kuninkaan kartastoon ja tämän avulla kohdentaa sitä lähellä olevat kylänpaikat ja muut mahdolliset inventoinnin kannalta tärkeät kohteet. Muuta historiallista karttamateriaalia lähdettiin etsimään Kuninkaan kartastosta kohdennettujen kylien nimistön ja pitäjänhistorian pohjalta mm. Kansallisarkistosta. Tämä

lähestymistapa perustuu käsitykseen siitä, että Kuninkaan kartastossa kuvatun kyläasutuksen voidaan tulkita osin vastaavan 1500-luvun tai jopa sitä vanhempaa asutusta. Muulla historiallisella karttamateriaalilla viitataan lähinnä suurimittakaavaisiin (< 1:20 000) maakirjakarttoihin ja isojakokarttoihin 1600–1800-luvuilta. Inventointialueelle sijoittuvia historiallisia kartoja etsittiin tekemällä tietokantahakuja pitäjien ja kylien nimillä. Tietokantahaut suoritettiin internetissä osoitteessa <http://www.virtuaaliyliopisto.fi/maakirjakartat/> joka sisältää tiedot 1600-luvun maakirjakartoista sekä kansallisarkiston sivuilta <http://www.narc.fi/> joka sisältää muun historiallisen karttamateriaalin. Tämän jälkeen inventointialueelle sijoittuvaan karttamateriaaliin tutustuttiin Kansallisarkistossa ja maanmittauslaitoksen arkistossa. Tarvittaessa kartoista otettiin valokopiot tarkempaa tutkimista ja kenttätöskentelyä varten. Historiallisen karttamateriaalin kokoamisen jälkeen verrattiin hankittua materiaalia 1900-luvun maastokarttoihin. Jos historiallisella ajalla tapahtunutta ihmistoimintaa saatiin kartoja vertailemalla kohtuullisesti paikallistettua, merkittiin tarkistettavat alueet peruskarttaotteisiin kenttätöväihetä varten.

Kuva 3. Kaava-alue kuninkaan kartastossa 1800-luvun alussa.

Esihistoriallisia muinaisjäännöksiä etsittiin lähinnä nykyisiä peruskarttoja tarkastelemalla ja merkitsemällä niihin asumiseen tai muuhun ihmistoimintaan soveliaita maastokohtia eri korkeustasoilla. Kaikki korkeammat kalliotasanteet suunnittelualueella tarkastettiin hautauksiin liittyvien kiviröykkiöiden ja vanhojen linnoitusvarustusten varalta. Asumiseen ja muuhun esihistorialliseen toimintaan soveliaita tasaisia rantaterasseja tarkastettiin silmämääräisesti ja tarvittaessa lapionpistoin.

Inventoinnissa oli mukana GPS-paikannin, jolla löydettyjen kohteitten koordinaatit oli suhteellisen luotettavasti mahdollista saada muistiin. Paikan luonteesta riippuen kohteilla suoritettiin yleistä maaston tarkkailua ja tarpeen niin vaatiessa koepistojen tekemistä lapiolla tai näytteenottokairalla. Havaituissa kohteissa pyrittiin selvittämään muinaisjäännöksen laajuus ja säilyneisyysaste. Jos paikalla todettiin muinaismuistolain mukainen muinaisjäänös, kohde valokuvattiin ja sille otettiin GPS-paikantimella vähintään keskikoordinaatit. Muinaisjäänösten laajuus arvioitiin havaittujen

kiinteitten rakenteitten ja alueen topografian perusteella, jonka jälkeen muinaisjäännösten arvioidut rajat merkittiin maastokarttoihin ja otettiin tarvittaessa ylös myös GPS-paikantimella. GPS-laite oli merkiltään Garmin GPSmap 60 CS, ja sen paikannustarkkuus oli (laitteen oman ilmoituksen mukaan) kenttäoloissa yleensä +/- 4-6 metriä.

KAAVA-ALUEELLA JA SEN VÄLITTÖMÄSSÄ LÄHEISYYDESSÄ HAVAITUT KIIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET

INKOO VÄSTERKULLA 0000 12 264

Kunta: Inkoo

Nimi: Västerkulla (Fredagskulla, Kyrkokulla)

Laji: Kiinteä muinaisjäännös

Muinaisj.tyyppi: Asuinpaikat

Tyyppin tarkenne: Kylänpaikat

Ajoitus: Historiallinen aika

Rauhoitusluokka: 3

Lukumäärä: 1

Koordinaatit: pkoo 6663258, ikoo 3332762 GPS, n. z=15-17 m mpy

Koord.selite: Tontilla nykyään sijaitsevan Västergårdin päärakennuksen koordinaatit

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee Inkoon kirkosta 400 m luoteeseen.

Peruskartta: 2014 10 BARÖSUND

Lyhyt kuvaus: Tontilla on vanhojen asiakirjatietojen mukaan sijainnut 2 taloa ainakin 1500-luvun alkupuolelta 1800-luvun lopulle. Tasoitetulla nurmikkotontilla on edelleen havaittavissa 2 ympäristöstään kohollaan olevaa kivijalaksi tulkittua rakennetta, jotka hyvin suurella todennäköisyydellä ovat ko. rakennusten kiviperustukset. Rakenteista itäisempi on kooltaan 5x7m ja on pohjoisosistaan tuhoutunut myöhemmässä maankäytössä. Läntisempi rakenne on kooltaan 4x6m ja on paremmin säilynyt.

Tilat: 149-480-4-4 WESTERGÅRD

Aikaisemmat tutkimukset: -

Löydöt: -

VUODEN 2008 INVENTOINTI

Aika:26.8.2008 Karttaotteet: Peruskartta, s. 15

Löydöt:-

Kuvat: f. 145 318–145 319

Diat: 61207–61208

Tontille on viimeistään 1500-luvun alkupuolella rakennettu 2 taloa, tuolloin kohteen nimi oli Fredagskulla. Kylän kahta taloa on asutettu tämän jälkeen asiakirjatietojen ja vanhojen karttojen perusteella aina vuoteen 1887 saakka, jolloin talonpoika Johan Severin Heinström osti ne molemmat itselleen. Vuonna 1926 Västerkullan tila jaettiin kahtia Västerkullaksi (nyk. Västergård) ja Heimgårdiksi. Joissakin 1600-luvun asiakirjoissa kohde mainitaan nimellä Kyrkokulla. (*Degerbyn från forntid till nutid* 1985, 425–427 viitteinen)

Tontilla on nykyään Västergårdin talon päärakennus ja siihen liittyviä talousrakennuksia sekä yksi lähinnä kesäkäytössä oleva pienempi asuinrakennus. Tonttia on tasattu ja muutenkin muokattu suhteellisen voimakkaasti, nykyään se on puutarhana ja nurmikkona.

Tontilla on havaittavissa nurmikon seassa kaksi kohoumaa, jotka vanhojen karttojen perusteella lienevät asiakirjoissa mainittujen talojen kiviperustukset. Rakenteista itäisempi on kooltaan 5x7 metriä ja on pohjoisosistaan osittain tuhoutunut myöhemmässä maankäytössä. Sen pohjoispuolella on em. pienempi asuinrakennus. Vanhasta perustuksessa on jäljellä hajanaisia kiviä kolmella sivulla, ja sen itäosassa on mahdollisesti jäänteitä kivistä ja tiilestä muuratusta tulisijasta. Rakenne on osittain tuhoutunut, sen sisäpuolelle tehdyissä kairausnäytteissä näkyi pihanurmen alapuolella hiilensekaista kulttuurikerrosta 5-10 cm. Talon perustukseksi tulkitun rakenteen ulkopuolelta ei havaittu kairausnäytteissä mitään merkkejä säilyneestä kulttuurikerroksesta.

Läntisempi talonpohjaksi tulkituista rakenteista sijaitsee 30 metriä edellisestä kohteesta länteen ja kunnoltaan eheämpi. Tässäkin rakenteessa on hajanaisia perustukseen kuuluvia kiviä alueella jonka koko on 4x6 metriä. Myös tässä rakenteessa on itäosassaan tulisijaksi tulkittu 2x2m kokoinen kohouma jossa on tiiliä, hiiltä sekä nokista maata. Kulttuurikerrosta oli kairausnäytteiden perusteella jäljellä perustuksen sisällä 5-10 cm, niiden ulkopuolella maaperä on kokonaan sekoittunut.

Västergårdin omistajan toivomusten mukaisesti tutkin kairanäyttein sekä muutamilla koekuopilla aluetta selvittääkseni sillä sijaitsevan muinaisjäännöksen laajuutta ja säilyneisyyttä. Vaikuttaisi siltä, että Västerkullan vanha kylätontti on käytännössä lähes tuhoutunut, sillä mistään tutkitulta alueelta ei tavattu häiriintymättömiä kulttuurikerroksia vanhoja talojen perustuksia lukuun ottamatta. Erityisen tarkasti tutkin aluetta Västergårdin päärakennuksesta itään ja koilliseen Inkoonjoelle saakka mahdollista tulevaa maankäyttötarvetta silmälläpitäen havaitsematta siellä mitään muinaisjäännökseen viittaavaa.

Kohteeseen liittyvät gps-koordinaatit:

104	VESTERKULLA itäinen perusta	3332799 6663224	17 m
105	VESTERKULLA läntinen perusta	3332771 6663211	15 m
106	VESTERGÅRD nykyinen päärakennus	3332762 6663258	16 m

Kuva 4 (f. 145 319). Västerkullan kylätontin läntinen talonperusta nykyisen asuintalon eteläpuolella, etelästä.

Kuva 5 (f. 145 318). Västerkullan kylätontin itäinen talonperusta, etelästä.

INKOO GRÖNKULLAVÄGEN 0000 11 919

Kunta: Inkoo

Nimi: Grönkullavägen

Laji: Kiinteä muinaisjäännös

Muinaisj.tyyppi: kivirakenteet

Tyypin tarkenne: rajamerkit

Ajoitus: Historiallinen aika

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Koordinaatit: pkoo 6662930, ikoo 3331812 GPS, n. z=17 m mpy

Koord.selite: rajamerkin pystykiven koordinaatit

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee Inkoon kirkosta 1,4 km länteen.

Peruskartta: 2014 10 BARÖSUND

Lyhyt kuvaus: Kohteessa on edelleen käytössä oleva vanha rajamerkki, joka on merkitty jo 1700-luvun lopun karttoihin. Rajamerkiksi on rakennettu 1x1m kokoinen 0.4m korkea sammaloitunut kiviperustus, jolle on nostettu 40x20x30 cm pystykivi.

Tilat: 149-474-3-10 MAJDAL

149-474-5-35 NEDERGÅRD

149-480-2-130 MARIAS

149-480-2-138 HEIMGÅRD

Aikaisemmat tutkimukset: -

Löydöt: -

VUODEN 2008 INVENTOINTI

Aika:27.8.2008 Karttaotteet: Peruskartta, s. 16

Löydöt :-

Kuvat: f. 145 314

Diat: 61209

Koska inventoinnissa jäi hieman aikaa kaava-alueen tarkastuksen jälkeen, tarkastettiin myös tulevan kaavoituksen alue Grönkulla-Heimgård 2 kallioineen mahdollisten muinaisjäännösten varalta. Tutkittavan alueen eteläosasta löytyi kallioisesta mäntymetsästä yhä edelleen käytössä oleva vanha rajamerkki, joka on merkitty jo 1700-luvun karttoihin. Kyseessä oleva rakenne on 1x1m kokoinen kiviladelmä, jonka keskelle on nostettu pystykivi joka on kooltaan 40x20x30 cm.

Kuva 6 (f. 145 314). Vanha rajamerkki, lännestä.

INKOO MUSEIVÄGEN 0000 12 265

Kunta: Inkoo

Nimi: Museivägen

Laji: Kiinteä muinaisjäännös

Muinaisj.tyyppi: puolustusrakenteet

Tyypin tarkenne: juoksuhaudat

Ajoitus: Historiallinen aika

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Koordinaatit: pkoo 6662965, ikoo 3332918 GPS, n. z=11-27 m mpy

Koord.selite: juoksuhaudan 1 eteläosan koordinaatti

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee Inkoon kirkosta 250 m länteen.

Peruskartta: 2014 10 BARÖSUND

Lyhyt kuvaus: Kohteessa on ensimmäisen maailmansodan aikaisia osittain kallioon louhittuja juoksuhautoja runsaan 300 metrin alalla, syvyydeltään 1-1,5 metriä. Rakenteessa on useita siihen kohtisuorasti rakennettuja ulosmeno-ojia.

Tilat: 149-480-2-139 HEIMGÅRD
 149-425-1-87 HAGA
 149-425-1-125 HAGALUND

Aikaisemmat tutkimukset: -
 Löydöt: -

VUODEN 2008 INVENTOINTI

Aika:27.8.2008 Karttaotteet: Peruskartta, s. 17
 Löydöt :-
 Kuvat: f. 145 321
 Diat: 61205-61206

Koska inventoinnissa jäi hieman aikaa kaava-alueen tarkastuksen jälkeen, tarkastettiin myös kaavoitettavan alueen eteläpuolisia alueita kallioineen mahdollisten muinaisjäännösten varalta. Tutkittavan alueen eteläosasta löytyi kallioiselta mäeltä ensimmäiseen maailmansotaan liittyvä puolustusrakenne jonka ääripisteet otettiin talteen gps-paikantimella. Kohteessa olevat juoksuhaudat on osittain maahan kaivettu, suurimmaksi osaksi kuitenkin kallioon louhittu. Rakenteen pituus on kaikkiaan runsaat 300 metriä ja se on syvyydeltään 1-1,5 metriä. Rakenne ei ole täysin yhtenäinen, vaan juoksuhautoja on kaikkiaan kaivettu viiteen eri kohtaan runsaan 300 metrin alueelle paikallisen kotiseutumuseon kaakkois- ja luoteispuolelle.

Aluetta on siistitty ja raivattu 1990-luvun lopulla, jolloin sen läheisyyteen on myös pystytetty juoksuhaudoista kertova informaatiotaulu. Paikallisen asian harrastajan Frank Lindqvistin (os. Bollstantie 4 A 7, 10210 Inkoo) kertoman mukaan nykyään jo kuollut Hilding Haglund olisi tuolloin mitannut ja piirtänyt tarkemminkin alueella sijaitsevia puolustusrakennelmia, lähettäen lopputuloksena syntyneen kartan muistiinpanoineen Museoviraston rakennushistorian osastolle.

Kohteeseen liittyvät gps-pisteet:

015	JUOKSUHAUTA 1 KALLIOSSA	3332939 6662933	27 m	VIIVA ALKAA
016	JH1 KALLIOSSA	3332929 6662930	24 m	
017	JH1 KALLIOSSA	3332931 6662941	24 m	
018	JH1 KALLIOSSA	3332929 6662947	25 m	
019	JH1 KALLIOSSA	3332927 6662946	25 m	
020	JH1 KALLIOSSA	3332924 6662953	25 m	
021	JH1 KALLIOSSA	3332925 6662959	25 m	
022	JH1 KALLIOSSA	3332922 6662962	25 m	
023	JH1 KALLIOSSA	3332920 6662962	23 m	
024	JH1 KALLIOSSA LOPPU	3332918 6662965	25 m	VIIVA LOPPU
025	JUOKSUHAUTA2 ,MAASSA	3332912 6662970	27 m	VIIVA ALKAA
026	JH2 MAASSA	3332916 6662971	25 m	
027	JH2 MAASSA	3332914 6662977	26 m	
028	JH2 MAASSA	3332912 6662978	25 m	
029	JH2 MAASSA	3332910 6662983	25 m	
030	JUOKSUHAUTA2 KALLIOSSA	3332913 6662986	25 m	
031	JH2 KALLIOSSA	3332911 6662989	25 m	
032	JH2 KALLIOSSA	3332908 6662991	24 m	
033	JH2 KALLIOSSA	3332907 6663000	24 m	
034	JH2 KALLIOSSA	3332909 6663001	24 m	
035	JH2 KALLIOSSA	3332901 6662999	26 m	
036	JH2 KALLIOSSA	3332893 6663010	26 m	
037	JH2 KALLIOSSA	3332892 6663024	25 m	
038	JH2 KALLIOSSA LOPPU	3332895 6663027	23 m	VIIVA LOPPU
039	JUOKSUHAUTA3 KALLIOSSA	3332884 6663034	22 m	VIIVA ALKAA
040	JH3 KALLIOSSA	3332890 6663042	19 m	VIIVA LOPPU
041	JH2 ULOSMENO	3332910 6662981	21 m	VIIVA ALKAA
042	JH2ULOS	3332915 6662981	22 m	VIIVA LOPPU

043	JH1ULOSMENO	3332924 6662964	19 m	VIIVA ALKAA
044	JH1 ULOS	3332938 6662965	18 m	
045	JH1 ULOS	3332941 6662970	16 m	VIIVA LOPPU
046	JUOKSUHAUTA4	3333020 6662817	20 m	VIIVA ALKAA
047	JH4	3333024 6662804	20 m	VIIVA LOPPU
048	JH4ULOSMENO	3333033 6662812	18 m	VIIVA ALKAA
049	JH4 ULOS	3333023 6662799	20 m	VIIVA LOPPU
047	JH4	3333024 6662804	20 m	VIIVA ALKAA
050	JH4	3333023 6662779	20 m	VIIVA LOPPU
051	JH5 MAASSA	3333194 6662712	11 m	VIIVA ALKAA
052	JH5 MAASSA	3333191 6662714	11 m	VIIVA LOPPU

Kuva 7 (f. 145 321). Kallioon louhittua juoksuhautaa, kaakosta.

Mustavalkonegatiiviluettelo

(Kuvat T. Rostedt)

- 145 314 Vanha rajamerkki, lännestä.
- 145 315 Vanhaa Rantatietä Västerkullan keskiaikaisen kylätontin kohdalla
- 145 316 Vanhan Rantatien kivisilta on uusittu Inkoonjoen kohdalla, pohjoisesta.
- 145 317 Näkymä Västerkullan keskiaikaisen kylätontin ja Inkoonjoen väliltä, maata on tasattu varsin rajusti. Kuva idästä.
- 145 318 Västerkullan kylätontin itäinen talonperusta, etelästä.
- 145 319 Västerkullan kylätontin läntinen talonperusta, etelästä.
- 145 320 Tasattua nurmipihaa Västerkullan keskiaikaisella kylätontilla, lounaasta.
- 145 321 Kallioon louhittua juoksuhautaa, kaakosta.

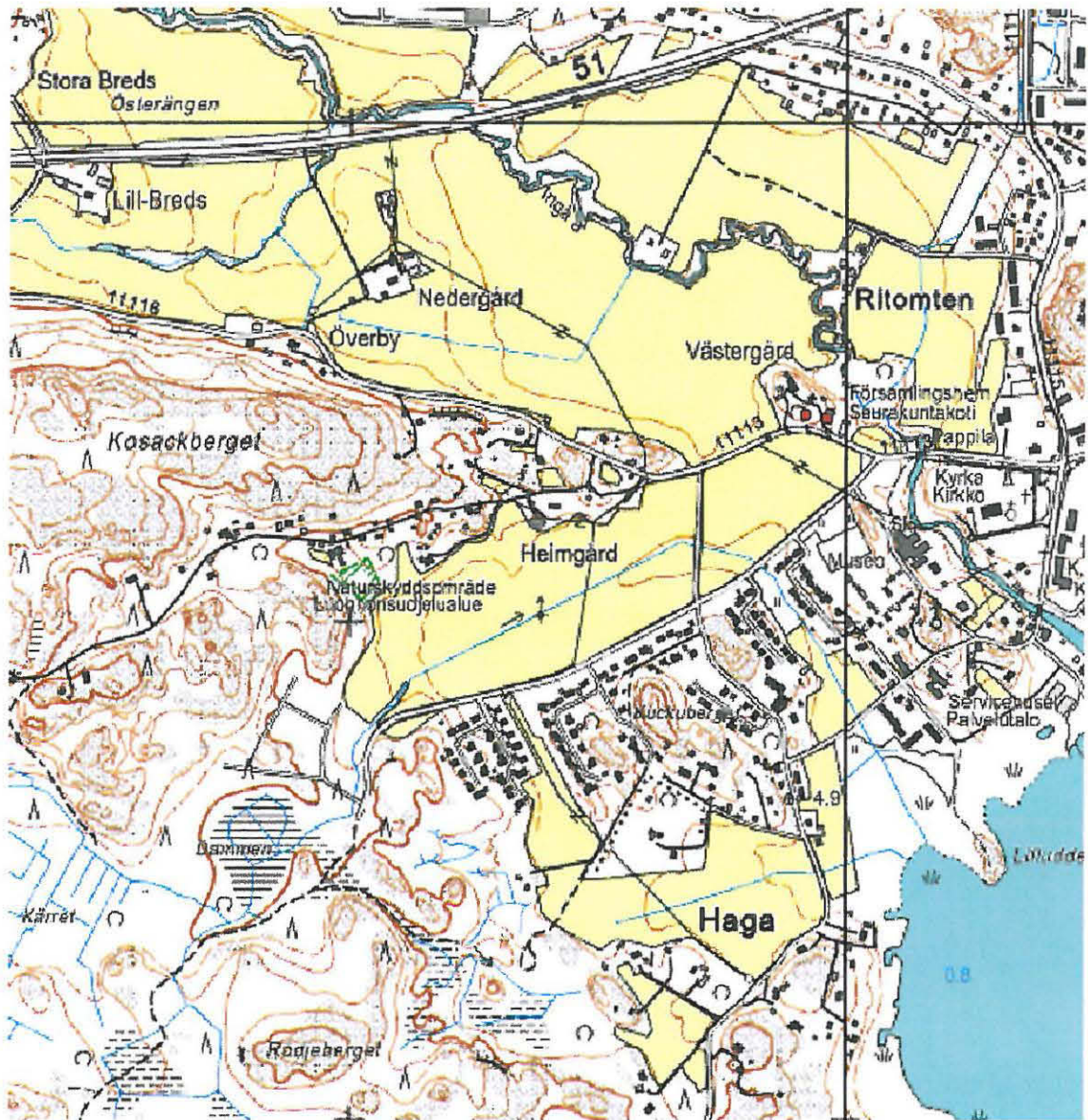
Diapositiiviluettelo

(Kuvat T. Rostedt)

- 61205 Kallioon louhittua juoksuhautaa, kaakosta.
- 61206 Kallioon louhittua juoksuhautaa, idästä.
- 61207 Västerkullan kylätontin läntinen talonperusta, etelästä.
- 61208 Västerkullan kylätontin itäinen talonperusta, etelästä
- 61209 Vanha rajamerkki, lännestä.

Inkoo 2008
Kirkonkylä Grönkulla-Heimgård 1

Västerkulla

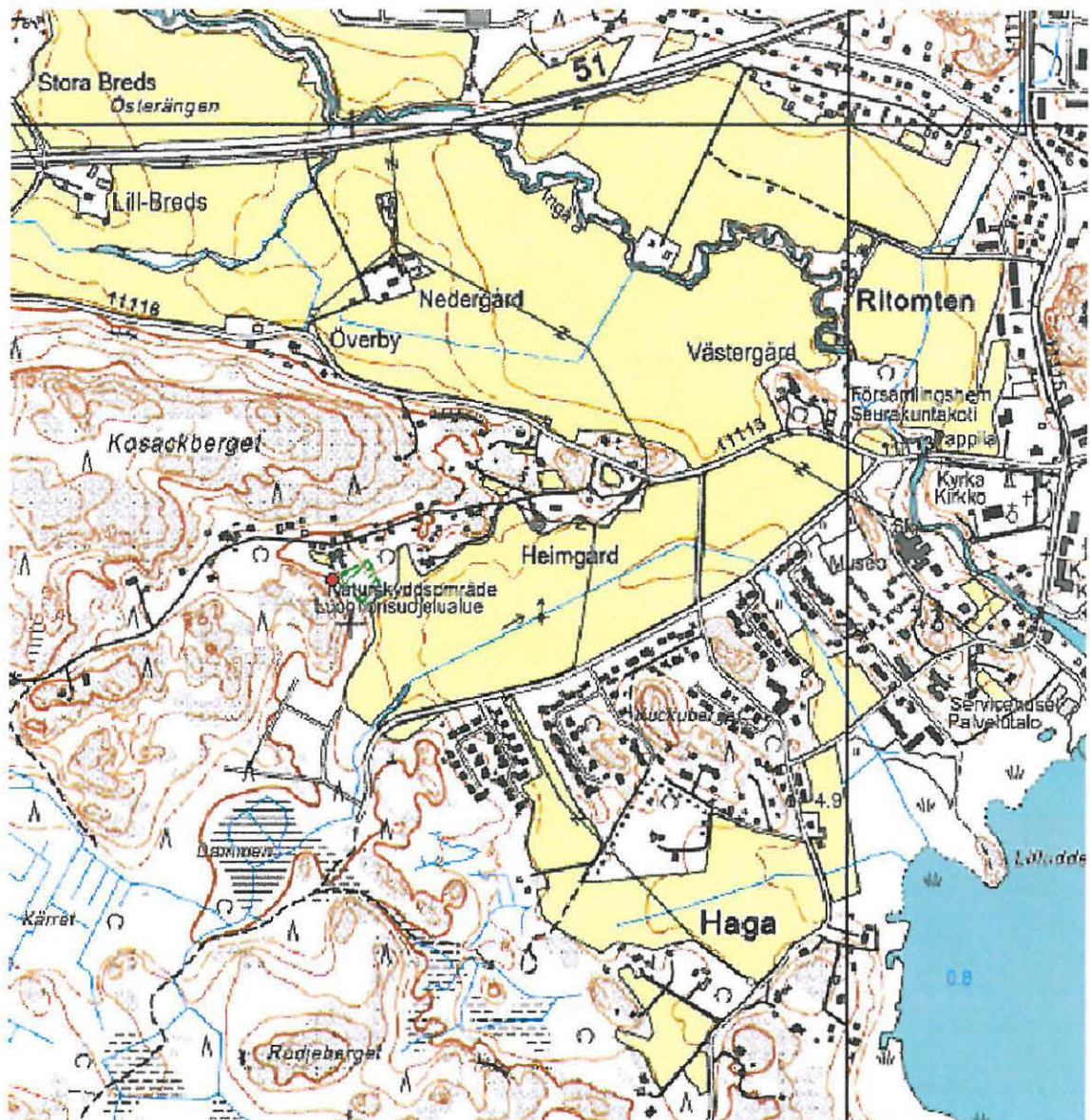

Mk 1:10 000

Västerkullan keskiaikaisen kylätontin talorpohjat (2 kpl) merkitty punaisella

Inkoo 2008
Kirkonkylä Grönkulla-Heimgård 1

Grönkullavägen

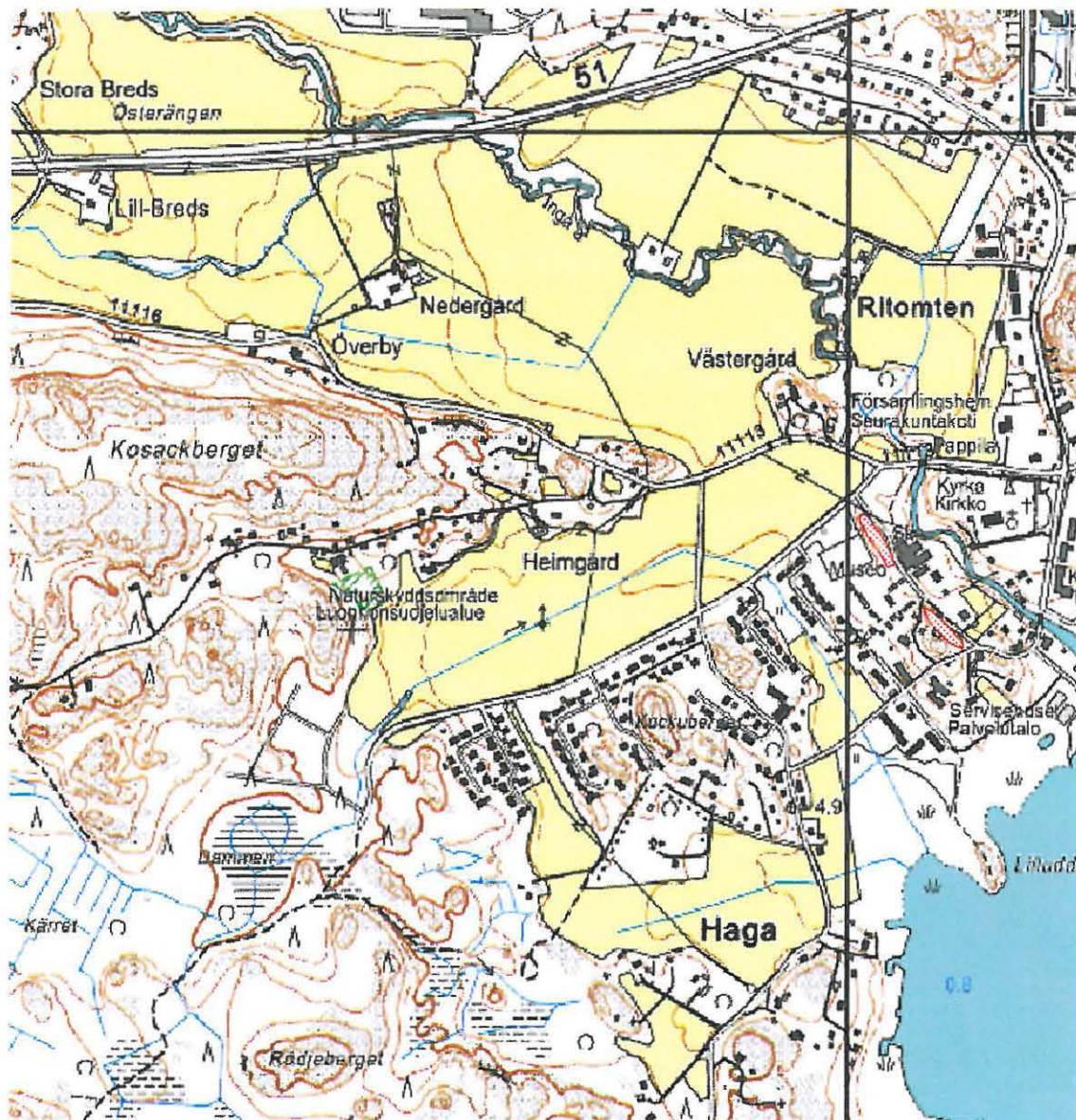
Mk 1:10 000

Grönkullavägenin vanha rajamerkki merkitty punaisella

Inkoo 2008
Kirkonkylä Grönkulla-Heimgård 1

Museivägen

Mk 1:10 000

Museivägenin osin kallioon louhittu juoksuhauta merkitty punaisella